

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ COVID - 19 ในกรุงเทพมหานคร

FACTORS AFFECTING PREVENTION BEHAVIOR OF COVID – 19

INFECTION IN BANGKOK

วิรัชญา ศรีบุญเรือง, ธนรัตน์ นิลวัฒนา, ศิริโสภา สำราญสุข*, กนกพร อนิรัภัย,
ศานสันต์ รักแตงาม และ ปวีณา สปีลเลอร์

Wirunya Sribunrueng, Thanarat Ninwattana, Sirisopa Sumransuk,
Kanokporn anirapai, Sanasun Rugthangam and Pawina Spiller

สาขาวิชาเลขานุการทางการแพทย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
Medical Secretary, Faculty of Science Management Academic, Suan Dusit University

Received: 7 April 2021

Accepted: 25 May 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ COVID - 19 ของประชาชนในกรุงเทพมหานครโดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ประชาชนในกรุงเทพมหานครจำนวน 417 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้หลักความน่าจะเป็นในการสุ่มตัวอย่าง (Nonprobability Sampling) วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random) สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ความรอบรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ COVID - 19 โดยมีปัจจัยหลัก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้เรื่องเชื้อ COVID - 19 ด้านปัจจัยสนับสนุนทางสังคมด้านการรับข้อมูลและข่าวสารของเชื้อ COVID - 19 ในภาพรวมและรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด มีอิทธิพลส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันด้านการ

* ผู้ประสานงาน: ศิริโสภา สำราญสุข

อีเมล: moowansiri@gmail.com

ต้านทานการเกิดเชื้อ COVID - 19 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.615, 0.484, 0.610 ตามลำดับ

คำสำคัญ: COVID - 19, การป้องกันการติดเชื้อ, พฤติกรรมของการป้องกันตนเอง

Abstract

This research aimed to study factors affecting the prevention behaviors of COVID-19 infection among the people in Bangkok by quantitative research using questionnaires. The group of informants was 417 people in Bangkok, using the sampling method without using the sampling probability principle (Nonprobability Sampling) Simple sampling method (Simple Random). The statistics used in the research were percentage, mean, arithmetic, Standard deviation and Pearson's Relational Statistics.

The results of the research were as follows: Knowledge of factors that affect infection prevention behaviors to COVID - 19 comprised three main factors: knowledge of COVID - 19, social support factor, information and news of COVID - 19 in overall and most aspects were at the highest level. Influence on the anti- COVID - 19 protective behaviors showed correlation coefficients of 0.615, 0.484, 0.610, respectively.

Keywords: COVID - 19, Infection Prevention, Self-defense behavior

บทนำ

สถานการณ์ในปัจจุบันได้มีการแพร่กระจายของเชื้อ COVID - 19 มีการแพร่กระจายไปทั่วโลก โดยองค์การอนามัยโลกได้ประกาศรายงานยอดผู้ติดเชื้อ COVID - 19 ทั่วโลกที่ยืนยันแล้ว 121,464,666 ราย, ผู้เสียชีวิต 2,684,093 ราย และมีประเทศที่มีผู้ติดเชื้อสูงสุดสหรัฐอเมริกา จำนวน 29,317,562 ราย, บราซิล จำนวน 11,693,838 ราย, อินเดีย จำนวน 11,514,331 ราย, รัสเซีย จำนวน 4,437,938 ราย, สหราชอาณาจักร จำนวน 4,280,886

ราย ซึ่งประเทศไทยที่มียอดผู้ติดเชื้อสะสมอยู่ในอันดับที่ 115 จากทั่วโลก (World Health Organization, 2021) ประเทศไทยมีจำนวนผู้ติดเชื้อ COVID - 19 เพิ่มขึ้นทุกวัน สถิติจากกรมควบคุมโรคระบุว่า ยอดผู้ติดเชื้อสะสม 27,594 ราย ยอดผู้เสียชีวิต 89 ราย (กรมควบคุมโรค, 2564) และกรุงเทพมหานครมียอดผู้ติดเชื้อสูงสุดเป็นอันดับที่ 2 ของประเทศไทย มียอดผู้ติดเชื้อสะสม 1,422 ราย (ศูนย์บริหารสถานการณ์ โควิด-19 (ศบค.), 2564)

จากการแพร่กระจายเชื้อ COVID - 19 ยังส่งผลกระทบต่อทั่วโลก ทำให้เศรษฐกิจตกอยู่ในภาวะถดถอย หลายประเทศต้องปิดพรมแดน และล็อกดาวน์ (Lock down) ประเทศที่องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ประเมินว่าปริมาณการค้าโลกจะหายไปถึง 1 ใน 3 เทียบกับปี 2562 หากสถานการณ์ยืดเยื้อทำให้ธุรกิจ และครัวเรือนขาดสภาพคล่องรุนแรงจนถึงขั้นเกิดปัญหาผิคนัดชำระหนี้ในวงกว้าง อาจมีความเสี่ยงที่จะกลายเป็นวิกฤติการเงินร่วมด้วย หรือเป็น “triple economic shock” (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2563) ประเทศไทยต้องเผชิญกับการหยุดชะงักของกิจกรรม และมีหลายธุรกิจต้องปิดกิจการลงผลกระทบมากที่สุดจากการที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะลดลง 60% จากปีที่แล้ว ทำให้การเติบโตของเศรษฐกิจไทยในปีนี้อาจหดตัว 5.4% จากกรณีที่ไม่มีโรคระบาด (สมประวิณ มันประเสริฐ, 2563) เมืองหลวงอย่างกรุงเทพมหานคร ที่เป็นทั้งเมืองเศรษฐกิจและจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวทั่วโลก โดยมีมาตรการสั่งปิดสถานที่ต่างๆ ทำให้รายได้ลดลงจากการท่องเที่ยวร้อยละ 65.22 ซึ่งน่าจะสร้างผลกระทบระยะยาวให้เกิดขึ้นจากการแพร่กระจายของเชื้อ COVID - 19 (กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา, 2564)

ดังนั้น งานวิจัยนี้มีความสนใจมุ่งศึกษาในประเด็นการป้องกันการติดเชื้อ COVID - 19 และพฤติกรรมของประชาชนในกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการศึกษาไปประยุกต์ในการวางแผนมาตรการ การป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อ COVID - 19 และสามารถกระตุ้นการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร และยังเป็นการช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ COVID - 19 ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนไทยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างได้จากการคำนวณ ตามวิธีของ Taro Yamane (Yamane, 1967) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้หลักความน่าจะเป็นในการสุ่มตัวอย่าง (Nonprobability Sampling) วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling) ที่มีลักษณะตามที่ได้กำหนดไว้ (นิศาชล รัตนมณี และ ประสพชัย พสุนนท์, 2562) โดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประมาณ 400 ตัวอย่าง เพื่อที่จะได้ระดับความเชื่อมั่นที่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 95 และทำให้ค่าคาดประมาณที่ได้ต่างจากค่าจริงของประชากรไม่เกินร้อยละ 5 หลังจากได้ทำการเก็บข้อมูลตามกลุ่มตัวอย่าง 400 ชุด มีการตอบแบบสอบถาม 417 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (นิศาชล รัตนมณี และ ประสพชัย พสุนนท์, 2562) อัตราการตอบกลับแบบสอบถามทางเว็บไซต์ กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับแบบสอบถามมีอัตราตอบกลับร้อยละ 100

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยการออกแบบแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการศึกษาเรื่อง ปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ COVID – 19 ในกรุงเทพมหานคร ผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งทางผู้วิจัยได้แบบสอบถาม ออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 6 ข้อ โดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะงานหลักที่ทำอยู่ในชีวิตประจำวันพักอาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้เรื่องเชื้อ COVID – 19 จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนทางสังคม จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับข้อมูล และข่าวสารของเชื้อ COVID – 19 จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันด้านการ
ด้านทานการเกิดเชื้อ COVID - 19 จำนวน 10

ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

แบบสอบถามได้มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิรวม 3 ท่าน
เพื่อการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการคำนวณหาดัชนี
ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-objective Congruency :
IOC) ค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ($IOC \geq 0.5$) ถือว่าข้อคำถามนั้นเป็น
ตัวแทนของพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC
ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ประสพชัย พสุนนท์, 2558) หากข้อคำถามใดมีค่าไม่ถึงเกณฑ์ 0.5 แต่มี
ความจำเป็นต้องใช้ข้อคำถามนั้นเพื่อให้ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการวัด จะนำข้อคำถามนั้นไป
ปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ จากแบบสอบถามโดยได้ค่า IOC เท่ากับ
0.67-1.0 นอกจากนี้ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีการทดสอบความเชื่อมั่นโดยนำแบบสอบถามที่ได้
ปรับปรุงแก้ไขไปทดสอบความเชื่อมั่นจำนวน 30 ชุดแล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น
ของแบบสอบถามโดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ 95% ($\alpha = 0.05$) ระดับความถูกต้อง (Validity)
และระดับนัยสำคัญที่ 0.5 หรือความเชื่อมั่นทางสถิติที่ 95% โดยสัมประสิทธิ์แอลฟา (α –
Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) โดยผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของคำถามแต่ละ
ด้านพบว่าค่าของ Cronbach Alpha มีค่าอยู่ในช่วง 0.724-0.888 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นอยู่ใน
ระดับที่มากกว่า 0.7 ดังนั้นแบบสอบถามจึงจัดอยู่ในเกณฑ์ความเชื่อมั่นสูงและสามารถนำไปใช้
ในการทดสอบได้ (สุธรรม รัตนโชติ, 2551)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนคนไทยในเขตกรุงเทพมหานคร
จำนวน 417 คน
2. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
แต่ละฉบับ
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปลงรหัส และบันทึกข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์
จากนั้นประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากการศึกษาเอกสาร (Document Research) ตามบริบท (Context) และใช้วิธีการตีความ (Interpretation) จากการสังเกต และการสัมภาษณ์ที่ได้จัดบันทึกไว้จากปรากฏการณ์ที่มองเห็นเป็นรูปธรรม โดยใช้แนวคิดทฤษฎีเป็นกรอบในการวิเคราะห์ จากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อการจัดข้อมูลที่ไม่ต้อง การออกไป แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Inductive) โดยเขียนเป็นประโยค หรือข้อความตามกรอบแนวคิดทฤษฎีและตอบปัญหาของการวิจัย

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 21 – 35 ปี (ร้อยละ 4) ระดับการศึกษาสูงสุด หรือ กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 65.9) กำลังศึกษาอยู่ (ร้อยละ 56.8) พักอาศัยในเขต บางพลัด (ร้อยละ 16.3)

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมของประชาชนในกรุงเทพมหานครในประเด็นของการป้องกันการติดเชื้อ COVID - 19 ในกรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาเฉลี่ยรายด้าน พบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านความรู้เรื่องเชื้อ COVID - 19 เท่ากับ 4.49 (S.D. = 0.51) ด้านปัจจัยสนับสนุนทางสังคม เท่ากับ 4.26 (S.D. = 0.59) ด้านการรับข้อมูลและข่าวสารของเชื้อ COVID - 19 เท่ากับ 4.26 (S.D. = 0.59) ด้านพฤติกรรมการป้องกันด้านการต้านทานการเกิดเชื้อ COVID - 19 เท่ากับ 4.51 (S.D. = 0.49) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับความรู้เรื่องการป้องกันการติดเชื้อ COVID - 19 โดยจำแนกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง (n = 417)

ตัวแปรต้น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
ความรู้เรื่องเชื้อ COVID - 19	4.49	0.51	มากที่สุด
ปัจจัยสนับสนุนทางสังคม	4.26	0.59	มากที่สุด
การรับข้อมูลและข่าวสารของเชื้อ COVID - 19	4.26	0.59	มากที่สุด
พฤติกรรมป้องกันการต้านทานการเกิดเชื้อ COVID - 19	4.51	0.49	มากที่สุด

การวิเคราะห์สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เพื่อหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการป้องกันการติดเชื้อ COVID - 19 พบว่า ปัจจัยนำ ความรู้เรื่องเชื้อ COVID - 19 ปัจจัยเสริมด้านการสนับสนุนทางสังคม ปัจจัยเอื้อ ด้านการรับรู้ข้อมูล และข่าวสารของเชื้อ COVID - 19 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมป้องกันการต้านทานการเกิดเชื้อ COVID - 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.615$, $r = 0.484$, $r = 0.610$, $p < 0.001$) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการป้องกันการติดเชื้อ COVID - 19 (n = 417)

ตัวแปรต้น	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	P - value
ปัจจัยนำ ความรู้เรื่องเชื้อ COVID - 19	0.615	<0.001
ปัจจัยเสริม ด้านการสนับสนุนทางสังคม	0.484	<0.001
ปัจจัยเอื้อ ด้านการรับรู้ข้อมูล และข่าวสารของเชื้อ COVID - 19	0.610	<0.001

อภิปรายผล

ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ COVID - 19 ในกรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงบวกของพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อ COVID - 19 ของประชาชน ในกรุงเทพมหานคร โดยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยนำด้านความรู้เรื่องเชื้อ COVID - 19 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรม การป้องกันด้านการต้านทานการเกิดเชื้อ COVID - 19 เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติ เนื่องจากการรู้เรื่องเชื้อ COVID - 19 ความสามารถและทักษะในการเข้าถึงข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ การประเมิน การจัดการตนเอง และนำไปปฏิบัติในการดูแลตนเอง รวมทั้งสามารถชี้แนะให้บุคคลรอบข้างได้ปฏิบัติอย่างถูกต้องและปลอดภัย โดยภาพรวมของประชาชนมีการวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมป้องกันโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจของผู้ดูแลเด็กปฐมวัยในศูนย์เด็กเล็ก กรุงเทพมหานคร ที่ชี้ให้เห็นว่า ถ้ามีความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจมากก็จะมีพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อทางเดินหายใจได้ดี (จารุวรรณ แผลมโรสง, ชนัญชิตาคุษฎี ทูลศิริ และ พรนภา หอมสินธุ์, 2559)

2. ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยเสริม ด้านการสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันด้านการต้านทานการเกิดเชื้อ COVID - 19 เป็นปัจจัยสำคัญที่ได้รับความช่วยเหลือจากการสนับสนุนในหน่วยงานต่างๆ หรือการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์การป้องกัน เช่น หน้ากากอนามัย เจลล้างมือ เพื่อช่วยเยียวยาและลดปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID - 19 โดยภาพรวมของประชาชนมีการวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกในประชาชนพื้นที่ชายแดนไทย - สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ที่ชี้ให้เห็นว่า ประชาชนต้องการได้รับการสนับสนุนจากองค์กร หน่วยงานและบุคลากรจากภาครัฐ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานสาธารณสุข และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพิ่มแรงสนับสนุนทางสังคมแก่กลุ่มประชาชน อาทิเช่น การสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร วัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออก การให้ข้อมูลป้อนกลับจากผลการปฏิบัติ หรือการดำเนินการของประชาชน และการสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ประชาชนเพื่อให้ประชาชนสามารถมีพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกได้อย่างพึงประสงค์และต่อเนื่อง (จักรกฤษณ์ พลราชม, นรินทร์ดา ศรีบุญทิพย์ และ อภิรดี วังคะฮาด, 2561)

3. ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยเอื้อ ด้านการรับรู้ ข้อมูล และข่าวสารของเชื้อ COVID - 19 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันด้านการต้านทานการเกิดเชื้อ COVID - 19 ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความชัดเจน ติดตามข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีระบบ และทำความเข้าใจจากสื่อประเภทต่างๆ เพื่อใช้ในการสื่อสารความคิดเห็น และประเด็นสำคัญหรือเนื้อหาสาระที่สื่อต้องการนำเสนอ โดยภาพรวมของประชาชนมีการวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของมารดาในการป้องกันโรคติดเชื้อเฉียบพลัน ระบบหายใจในเด็กวัยก่อนเรียน ที่ชี้ให้เห็นว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ โรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กจากแหล่งต่างๆ เป็นปัจจัยเอื้อซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรทางด้านความรู้ที่มีความจำเป็นสำหรับมารดา มารดาที่สามารถเข้าถึงและหาข้อมูลข่าวสารได้ง่ายจะทำให้มารดามีความรู้ และแนวทางในการปฏิบัติพฤติกรรมป้องกันโรคที่เหมาะสม และยังเป็นปัจจัยสำคัญในการโน้มน้าวและช่วยให้มารดามีความเชื่อที่ถูกต้องด้วยเหตุผล หรือหลักการทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนมีความคิดและทางเลือกที่กว้างขึ้นในการปฏิบัติพฤติกรรมป้องกันโรคให้แก่ เด็ก นอกจากนี้การได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีความสมบูรณ์ ทันสมัย และครบถ้วนจะช่วยให้การตัดสินใจของมารดามีความถูกต้องรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคจากแหล่งต่างๆ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม การป้องกันโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กของผู้ดูแลเด็ก (จุฬาลักษณ์ แก้วสุก, ยุนี พงศ์จตุรวิทย์ และ นุจรี ไชยมงคล, 2559)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ปรับการบริหารการจัดการประชากรในสถานที่ท่องเที่ยว, สถานบันเทิงหรือห้างสรรพสินค้าให้มีความชัดเจน เพื่อลดปัญหาการแพร่กระจายของเชื้อ COVID - 19
2. วางนโยบายการบริหารจัดการในชุมชนให้มีศูนย์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความรู้ขั้นพื้นฐาน และพฤติกรรมการป้องกันของเชื้อ COVID - 19
3. จัดทำฐานข้อมูลเรื่องเชื้อ COVID - 19 ที่มีเนื้อหาและช่องทางการนำเสนอตามแนวโน้มของพฤติกรรมการป้องกันของเชื้อ COVID - 19 และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทุกกลุ่มเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะด้านการสื่อสาร

1. ควรสร้างความเข้าใจเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้เรื่องเชื้อ COVID - 19 ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันตั้งแต่ ชุมชน ภาครัฐและนักท่องเที่ยวผ่านกระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

2. ควรนำเสนอเนื้อหาของข่าวสารให้มีความถูกต้องชัดเจนกับทุกกลุ่มเป้าหมาย และสามารถกระตุ้นความสนใจให้กลุ่มเป้าหมายปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อลดปัญหาการแพร่กระจายของเชื้อ COVID - 19

3. ควรมีการบูรณาการช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารให้เข้าถึง และเหมาะสมกับพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อของกลุ่มเป้าหมายหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ทั้งนี้จากผลการศึกษาสารุบข้อเสนอนะกลยุทธ์การสื่อสารดังนี้

3.1 กลยุทธ์เพื่อนแนะนำเพื่อน ความสนิทสนมใกล้ชิดในหมู่เพื่อนสามารถแนะนำความรู้ ความเข้าใจหรือพฤติกรรมในการป้องกันของเชื้อ COVID - 19 ได้อย่างชัดเจน ดังนั้นเพื่อนจึงเป็นกุญแจสำคัญที่มีความสัมพันธ์ต่อกระบวนการสื่อสารข้อมูลข่าวสารไปยังคนใกล้ชิดหรือคนในครอบครัว

3.2 กลยุทธ์การใช้บุคคลที่มีชื่อเสียง บุคคลที่มีชื่อเสียง คือ กลุ่มบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือเป็นที่รู้จักของสังคม สามารถพัฒนาการสื่อสารโดยผ่านการใช้บุคคลที่มีชื่อเสียงในสังคมที่มีภาพลักษณ์ และการวางตัวที่ดีเป็นกระบอกเสียงที่จะช่วยเสนอความรู้และพฤติกรรมที่ป้องกันการติดเชื้อ COVID - 19 โดยมุ่งสื่อสารผ่านช่องทางที่สามารถเข้าถึงประชาชนทุกคนและบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติ เช่น เพื่อน, ครอบครัวและคนใกล้ชิด

3.3 กลยุทธ์การสื่อสาร เป็นตัวสะท้อนที่สามารถกระตุ้น ดึงดูดความสนใจให้กลุ่มเป้าหมายปฏิบัติตามมาตรการป้องกันเชื้อ COVID - 19 อย่างเคร่งครัด เพื่อลดปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID - 19 ดังนั้นการสื่อสารจึงเป็นหัวใจหลักในการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารต่างๆ และเป็นกระบวนการสำคัญในการปฏิบัติ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการขยายขอบเขตของประชากรในการวิจัยครั้งต่อไป เพื่อศึกษาประชากรในกลุ่มที่กว้างขึ้น สามารถเปรียบเทียบความสัมพันธ์และความแตกต่างได้

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับการแพร่กระจายการติดเชื้อ COVID - 19 มาพิจารณาเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดการป้องกันตนเองที่เหมาะสมและถูกต้อง

3. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการสนับสนุนช่วยเหลือจากทางสังคม เพื่อที่เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน และการให้บริการด้านต่างๆ ที่สร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชน

4. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมด้านความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ และพฤติกรรมของประชาชนในเรื่องการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อ COVID - 19 เพื่อให้เกิดความตระหนักในการดูแลป้องกันตนเอง

เอกสารอ้างอิง

กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา. (2564). **รายได้ ไทยเที่ยวไทย**. สืบค้นเมื่อ 9 มีนาคม 2564, จาก <https://www.facebook.com/ETSMOTS/photos/a.268898043815989/732830347422>

กรมควบคุมโรค. (2564). **โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)**. สืบค้นเมื่อ 19 มีนาคม 2564, จาก <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/>

จารุวรรณ แหลมไธสง, ชนัญชิดาคุชฎี ทูลศิริ และ พรนภา หอมสินธุ์. (2559). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจของผู้ดูแลเด็กปฐมวัยในศูนย์เด็กเล็ก กรุงเทพมหานคร**. สืบค้นเมื่อ 26 เมษายน 2564, จาก <https://nurse.buu.ac.th/rsh/file/journal/0000000334.pdf>

จุฬาลักษณ์ แก้วสุก, ยุณี พงศ์จตุรวิทย์ และ นุจรี ไชยมงคล. (2559). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของมารดาในการป้องกันโรคติดเชื้อเฉียบพลันระบบหายใจในเด็กวัยก่อนเรียน. **วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา**, 24(4), 54-64. สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2564, จาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Nubuu/article/view/82434/65510>

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2563). **เศรษฐกิจโลก เศรษฐกิจไทยหลังโควิด 19 : โรคปฏวัติโลกยกเครื่องสู่อนาคตวิถีชีวิตใหม่**. สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2564, จาก https://www.bot.or.th/Thai/BOTMagazine/Pages/256303_CoverStory.aspx

- จักรกฤษณ์ พลราชม, นิรันดา ศรีบุญทิพย์ และ อภิรติ วังคะฮาด. (2561). ปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกในประชาชนพื้นที่ ชายแดนไทย – สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา. **วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร**, 20(1), 46-55. สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2564, จาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/jpcru/article/view/181992/128928>
- นิศาชล รัตนมณี และ ประสพชัย พสุนนท์. (2562). อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามในงานวิจัยเชิงปริมาณ. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี**, 13(3), 181-188. สืบค้นเมื่อ 29 มีนาคม 2564, จาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/trujournal/article/view/214077/148946>
- ประสพชัย พสุนนท์. (2558). ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม สำหรับงานวิจัยสังคมศาสตร์. **วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**, 18, 375-396. สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม 2564, จาก <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/JOS/article/view/7044/6558>
- ศูนย์บริหารสถานการณ์ โควิด-19 (ศบค.). (2564). **สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019**. สืบค้นเมื่อ 19 มีนาคม 2564, จาก <https://media.thaigov.go.th/uploads/publicimg/source/190364.pdf>
- สมประวิณ มั่นประเสริฐ. (2563). **ผลกระทบของโรคระบาดโควิด-19 ต่อเศรษฐกิจไทย**. สืบค้นเมื่อ 18 มีนาคม 2564, จาก <https://www.krungsri.com/th/plearn-plearn/economic-covidimpact>
- สุธรรม รัตนโชติ. (2551). **การวิจัยเชิงพฤติกรรมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ท็อป จำกัด.
- World Health Organization. (2021). **WHO Coronavirus (COVID-19) Dashboard**. Retrieved March 19, 2021, from <https://covid19.who.int/>
- Yamane, T. (1967). **Statistics: An Introductory Analysis**. 2nd ed. New York: Harper and Row.